

VASTUVÕETUD TEKSTID

P8_TA(2019)0062

Konkurentsipoliitika aastaaruanne

Euroopa Parlamendi 31. jaanuari 2019. aasta resolutsioon konkurentsipoliitika aastaaruande (2018/2102(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut (edaspidi „ELi toimimise leping“), eriti selle artikleid 7, 8, 9, 11, 12, 39, 42, 101–109 ja 174,
- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat, eriti selle artikleid 35, 37 ja 38,
- võttes arvesse komisjoni 18. juuni 2018. aasta aruannet 2017. aasta konkurentsipoliitika kohta (COM(2018)0482) ning selle täienduseks samal kuupäeval avaldatud komisjoni talituste töödokument,
- võttes arvesse komisjoni 17. juuni 2014. aasta määrust (EL) nr 651/2014 ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks¹,
- võttes arvesse nõukogu 20. jaanuari 2004. aasta määrust (EÜ) nr 139/2004 kontrolli kehtestamise kohta ettevõtjate koondumise üle² (EÜ ühinemismäärus),
- võttes arvesse komisjoni 9. juuli 2014. aasta valget raamatut „ELi ettevõtjate ühinemise kontrolli tõhustamine“ (COM(2014)0449),
- võttes arvesse komisjoni 22. märtsi 2017. aasta ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, mille eesmärk on anda liikmesriikide konkurentsiasutustele volitused konkurentsieeskirjade täitmise tagamise tõhustamiseks ja tagada siseturu nõuetekohane toimimine (COM(2017)0142) (Euroopa konkurentsivõrgustiku (ECN+) direktiiv),
- võttes arvesse komisjoni 19. juuli 2016. aasta teatist ELi toimimise lepingu artikli 107 lõikes 1 osutatud riigiabi mõiste kohta (C(2016)2946),
- võttes arvesse oma 5. veebruari 2014. aasta resolutsiooni konkurentsipoliitika

¹ ELT L 187, 26.6.2014, lk 1.

² ELT L 24, 29.1.2004, lk 1.

- jõustamist käsitlevate ELi koostöölepingute ja edasiste arengusuundade kohta¹,
- võttes arvesse asjakohaseid komisjoni eeskirju, suuniseid, otsuseid, resolutsioone, teatise ja dokumente konkurentsi teemal,
 - võttes arvesse oma 19. aprilli 2018. aasta² resolutsiooni ja 14. veebruari 2017. aasta³ resolutsiooni ELi konkurentsipoliitika 2017. ja 2016. aasta aruande kohta,
 - võttes arvesse oma 2018. aasta juuli uuringut „Konkurentsiküsimused finantstehnoloogia (FinTech) valdkonnas”, mille tellis majandus- ja rahanduskomisjoni konkurentsi töörühm,
 - võttes arvesse komisjoni vastuseid kirjalikele küsimustele E-000344-16, E-002666-16 ja E-002112-16,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 12. detsembri 2018. aasta arvamust komisjoni 18. juuni 2018. aasta aruande kohta konkurentsipoliitika kohta 2017. aastal,
 - võttes arvesse komisjoni 10. mai 2017. aasta lõpparuannet e-kaubanduse sektori uurimise kohta (COM(2017)0229),
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
 - võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit ning rahvusvahelise kaubanduse komisjoni ning põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni arvamusi (A8-0474/2018),
- A. arvestades, et konkurentsipoliitika on nüüdseks kehtinud juba üle 60 aasta, ja arvestades, et tugev ja tõhus ELi konkurentsipoliitika on alati olnud Euroopa projekti alus;
- B. arvestades, et maksudest kõrvalehoidumine ja maksustamise vältimine tekitavad ebaõiglast konkurentsi, mõjutades eriti väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtteid (VKEd);
- C. arvestades, et rahapesu, maksustamise vältimine ja maksudest kõrvalehoidumine kahjustab maksutulu õiglast jaotumist liikmesriikides ja moonutab seetõttu konkurentsi siseturul;
- D. arvestades, et varakate üksikisikute ja ettevõtjate ulatuslik maksustamise vältimine ei kahjusta üksnes tavalisi maksumaksjaid, riigi rahandust ja sotsiaalseid kulutusi, vaid ohustab ka head valitsemistava, makromajanduslikku stabiilsust, sotsiaalset sidusust ja üldsuse usaldust liidu institutsioonide ja liikmesriikide vastu;
- E. arvestades, et teatavad valitsused ja jurisdiktsioonid (mõned ka ELis) on spetsialiseerunud konkurentsi moonutavate soodsate maksusüsteemide loomisele või on need loonud ning sellest saavad kasu hargmaised ettevõtjad ja varakad üksikisikud, kellel ei ole nendes jurisdiktsioonides tegelikku majandustegevust, vaid kes on

¹ ELT C 93, 24.3.2017, lk 71.

² Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0187.

³ ELT C 252, 18.7.2018, lk 78.

esindatud üksnes riulifirmadega;

1. on seisukohal, et konkurentsipoliitika, mille eesmärk on tagada võrdsed võimalused kõikides sektorites, on Euroopa sotsiaalse turumajanduse alus ja oluline tegur siseturu nõuetekohase toimimise tagamisel; väljendab heameelt komisjoni 2017. aasta konkurentsipoliitika aruande ning selle jõupingutuste ja tegevuse üle, et tagada konkurentsieeskirjade tõhus kohaldamine liidus ning tuua kasu kõigile ELi kodanikele, eriti nendele, kes on nõrgemal tarbijapositionil; kutsub lisaks komisjoni üles jätkama ELi konkurentsieeskirjade täieliku jõustamise tagamist, pöörates erilist tähelepanu VKEde ees seisvatele raskustele, ning vältima nende ebaühtlast kohaldamist liikmesriikides;
2. tunnustab ja julgustab struktureeritud dialoogi konkurentsivolinikuga ning komisjoni jõupingutusi tihedas koostöös Euroopa Parlamendi pädeva komisjoni liikmete ja selle konkurentsipoliitika töörühmaga; peab komisjoni konkurentsipoliitika aruannet demokraatliku kontrolli seisukohast hädavajalikuks; tuletab meelde, et viimastel aastatel on Euroopa Parlament kaasatud tavapärase seadusandliku menetluse kaudu konkurentsieeskirjade raamistiku kujundamise, näiteks kavandatavasse ECN+ direktiivi; märgib, et Euroopa Parlamendile tuleks konkurentsieeskirjade raamistiku kujundamiseks anda kaasotsustusõigus, ning avaldab kahetsust, et liidu poliitika selle valdkonna demokraatlikku mõõdet ei ole viimastes lepingute muudatusettepanekutes tugevdatud;
3. kiidab heaks komisjoni konkurentsi peadirektoraadi auahne tegevuskava ja prioriteedid ning toetab neid jätkuvalt, märkides samas, et olulised probleemid siiski jäävad, nt ühinemiskontrolli valdkonnas, kus ühinejate suur arv raskusi valmistab; märgib, et ühinemisi, konkurentsieeskirju ja riigiabi käsitlevad komisjoni otsused on sageli poliitiliste arutelude teema, ja rõhutab, et kuigi selles raportis kirjeldatakse vaid mõnede hiljutiste otsuste näiteid, on üldpilt palju kirjum ning parlament ei kavatse avaldada oma seisukohti üksikute juhtumite kohta, kuna on komisjoni ülesanne otsustada, kas konkurentsiõigust on järgitud või mitte;
4. palub komisjonil analüüsida kavandatava Siemensi/Alstomi ühinemis võimalikku kahjulikku mõju Euroopa raudteeturu konkurentsivõimele ja selle kahjulikku mõju raudteekasutajatele;
5. märgib, et komisjon tegi 2018. aastal seadusandliku ettepaneku luua üleeuroopaline personaalne pensionitoode – erapensionifond;
6. rõhutab, et tarbija on Euroopa ühtsel turul tõhusa konkurentsi peamine kasusaaja;
7. tervitab veoautokartellide uurimist; võtab tunnustavalt teadmiseks asjaolu, et komisjon ei uurinud mitte ainult kartelli mõju suurte veoautode valmistajate suhtes veoautode hindadele, vaid ka karistas neid koostöö eest keskkonnahoidlikumate veoautode kasutuselevõtuga viivitamisel;
8. rõhutab asjaolu, et konkurentsieeskirjad põhinevad aluslepingul ja nagu on sätestatud ELi toimimise lepingu artiklis 7, tuleks neid vaadelda laiemate Euroopa väärtuste taustal, mis toetavad sotsiaalküsimusi, sotsiaalset turumajandust, keskkonnastandardeid, kliimapoliitikat ja tarbijakaitset käsitlevaid liidu õigusnorme; on seisukohal, et ELi konkurentsiõiguse kohaldamine peaks hõlmama kõiki turumoonutusi, sealhulgas negatiivseid sotsiaalseid ja keskkonnavalaseid välismõjusid;

9. usub, et konkurentsipoliitika peaks toimima katalüsaatorina, mis aitaks edendada energiasüsteemi ümberkujundamist kogu ELis, stimuleerida majanduslikku ja sotsiaalset integratsiooni Euroopas, ergutada keskkonnasäästlikku põllumajandustegevust ja piirata suurte elektrijaamade võimet tõsta energiavarustuse hinda;
10. juhib tähelepanu sellele, et isegi kui tooteid või teenuseid tarnitakse tasuta, eriti digitaalmajanduses, võivad tarbijad siiski puutuda kokku väärkäitumise, näiteks kvaliteedi, valikuvõimaluste ja innovatsiooni halvenemise või väljapressimisega; on seisukohal, et ELi konkurentsieeskirjad ja nende täitmise tagamine peaksid hõlmama ka mitmeid aspekte, mis ei ole seotud hinnakeskse lähenemisviisiga, ning need peaksid arvestama laiemaid kaalutlusi, nagu toodete või teenuste kvaliteet, arvestades ka kodanike eraelu puutumatus;
11. juhib tähelepanu jätkuvast tehnoloogilisest arengust tulenevatele tohututele turgude muutustele, mis toob kaasa nii võimalusi kui ka probleeme; rõhutab sellega seoses konkurentsipoliitika olulist rolli digitaalse ühtse turu edasisel arendamisel; rõhutab tungivat vajadust raamistiku järele, mis lahendaks andmeinnovatsiooni ja uusi ärimudeleid edendades tõhusalt andme- ja algoritmimajanduse probleeme; rõhutab eelkõige, et mitmed digitaalsed platvormid, millel on võime kasutada ja kontrollida üha suurenevaid andmevooge, võivad tekitada mastaabisäästu ja märkimisväärseid võrgu välismõjusid ning see võib viia kuritarvitavatest turuvõimudest tingitud turutõrgeteni liigse koondumise ja tulu kaudu; tunneb sellega seoses heameelt voliniku erinõunike määramise üle, kes keskenduvad konkurentsipoliitika digitaliseerimise tulevastele probleemidele, ning ootab huviga nende järeldusi ja soovitusi meetmete võtmiseks; rõhutab, et nendes küsimustes on vaja kogu ELi hõlmavat ühist lähenemisviisi;
12. rõhutab, et kasutajad ei ole sageli teadlikud sellest, mil määral nende andmeid turundus- või kaubanduslikel eesmärkidel kasutatakse ja kolmandatele isikutele edastatakse; kutsub komisjoni üles tagama kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuli 2002. aasta direktiivi 2002/58/EÜ (milles käsitletakse isikuandmete töötlemist ja eraelu puutumatus kaitset elektroonilise side sektoris)¹ artikli 5 lõikega 3, et digitaalsed ettevõtted kasutaksid isikuandmeid alles pärast seda, kui asjaomane tellija või kasutaja on andnud sõnaselge nõusoleku, ja et ilma selle nõusolekuta ei saa andmeid anda edasi kolmandatele isikutele, kellega äriühingul või platvormil on kokkulepe; on seetõttu seisukohal, et digitaalseid turge tuleb hinnata multidistsiplinaarsest vaatenurgast, kuna konkurentsivastane käitumine võib kaasa tuua muude õigusvaldkondade, näiteks andmekaitse ja tarbijaõiguste rikkumisi; rõhutab, et asjakohane jõustamisalane tegevus nõuab, et erinevad pädevad asutused, eelkõige konkurentsi-, tarbija- ja andmekaitseasutused, töötaksid koos, nagu on soovitatud Euroopa andmekaitseinspektori algatusega kliiringukojale²;
13. kutsub komisjoni üles korraldama arutelu tehniliste ettevõtetega, kutsudes Google'i, Facebooki ja Apple'i tegevjuhte arutlema eelkõige selle üle, kuidas kolmandad riigid

¹ EÜT L 201, 31.7.2002, lk 37.

² „Eraelu puutumatus ja konkurentsivõime suurandmete ajastul: andmekaitse, konkurentsioiguse ja tarbijakaitse vastastikune mõju digitaalses majanduses“, Euroopa andmekaitseinspektori esialgne arvamus, märts 2014, https://edps.europa.eu/sites/edp/files/publication/14-03-26_competition_law_big_data_en.pdf

koguvad ja kasutavad tarbijate isikuandmeid; tunneb muret selle pärast, et kasutajad, reguleerivad asutused ja mõnikord isegi rakenduste arendajad ja reklaamijad ei ole teadlikud sellest, kui suures ulatuses andmeid liigub nutitelefonidest digitaalsetele reklaamigruppidele ja muudele kolmandatele isikutele; märgib, et kolmandate isikute poolt nutitelefonirakenduste kaudu kogutud andmed võivad sisaldada midagi profiilis sisalduvast teabest, näiteks vanust, sugu ja asukohateavet, sealhulgas andmeid lähedal asuvate mobiilimastide või WiFi-ruuterite kohta ning teavet telefoni muude rakenduste kohta; usub, et EL peaks andma üksikisikutele võimaluse saada aru nende jälgimissettevõtete monopoli ja koondumisega seotud probleemidest;

14. palub komisjonil sellega seoses pidada teenuste loomiseks ja osutamiseks vajaliku teabe haldamist turuvõimu märgiks, sealhulgas ELi toimimise lepingu artikli 102 suuniste alusel, ning nõuda veebiplatvormide ja suhtlusvõrgustike teenusepakkujate koostalitlusvõimet; juhib tähelepanu ka iseõppivate algoritmide ja tehisintellekti arengule, eelkõige juhul, kui neid pakuvad ettevõtetele kolmandad isikud, ja selle mõjule kartellitegevuse olemusele; nõuab, et komisjon esitaks nende küsimuste kohta üksikasjaliku teabe oma järgmises konkurentsipoliitika aastaaruandes;
15. peab oluliseks tagada liidu kollektiivse hüvitamise mehhanismide nõuetekohane toimimine, et kindlustada piisav hüvitis konkurentsivastasest tegevusest mõjutatud tarbijatele;
16. peab vajalikuks tagada õigus piiriülesele kaasaskantavusele, et hoida ära selle õiguse olemasolevad piirangud, mis on õiguspärase turutava kohaselt kinnistunud; peab oluliseks ka kuritarvitavate ja põhjendamatute piirangute kaotamist geograafilistel alustel, mis pakuvad intellektuaalomandi õiguste väidetava kaitse ebajärjekindlat taset;
17. on seisukohal, et kohtualluvuslikud künnised, mis määravad ELi ettevõtete ühinemise korral kindlaks läbivaatamise lähtepunkti ja mis põhinevad ühinevate üksuste käibel, ei sobi alati digitaalmajandusse, kus väärtus on reklaami otstarbel seotud sageli veebisaidi külastajate arvuga; soovib need künnised läbi vaadata ja neid kohandada, et hõlmata muu hulgas selliseid tegureid nagu ühinemistest mõjutatud tarbijate arv ja seotud tehingute väärtus;
18. rõhutab asjaolu, et tõkked mõnele digitaalmajanduse valdkonnale ülemineku ees muutuvad üha ületamatumaks, kuna mida kauem kinnistub ebaõiglane käitumine, seda raskem on pöörata tagasi selle konkurentsivastast mõju; on seisukohal, et ajutised meetmed võivad olla kasulikud vahendid, millega tagada, et uurimise ajal ei kahjustataks konkurentsi; kinnitab sellega seoses, et komisjon peaks tõhusalt ära kasutama ajutisi meetmeid, tagades samas nõuetekohase menetluse ja uurimisaluste ettevõtjate kaitseõiguse; tervitab komisjoni võetud kohustust analüüsida, kas on olemas vahendid ajutiste meetmete vastuvõtmise lihtsustamiseks kahe aasta jooksul alates ECN+ direktiivi ülevõtmise kuupäevast; soovib sellega seoses komisjonil õppida teiste jurisdiktsioonide parimatest tavadest;
19. kutsub komisjoni üles astuma ambitsioonikamaid samme, et kõrvaldada ebaseaduslikud takistused internetikonkurentsist, et tagada ELi piires vaba kaubandus internetis, jälgida hinnapiire sellistes sektorites nagu majutus- ja turismiplatvormid ning tagada, et tarbijatel oleks piiriülene juurdepääs laiale hulga konkurentsivõimeliste hindadega internetikaupadele ja -teenustele; palub komisjonil viia läbi reklaamituru valdkondlik uurimine, et paremini mõista internetireklaami dünaamikat ja tuvastada konkurentsivastased tegevused, mida tuleb käsitleda

konkurentsidiiguse jõustamise raames, nagu on teinud mõned riigiasutused;

20. rõhutab asjaolu, et tänapäeva majanduse digitaliseerimine põhjustab muutusi traditsioonilises majandusloogikas; rõhutab seetõttu, et igasugune maksustamissüsteem peab arvestama, et digitaliseerimine on uus norm meie majanduse kõigis osades; võtab teadmiseks komisjoni ettepaneku digitaalse majanduse maksustamise normide¹ kehtestamise kohta; rõhutab, et digitaalne maksustamine peab tegelema traditsioonilise majanduse ja uue digitaalse majandustegevuse vaheliste ebakõladega ning vältima digiteerimise ja innovatsiooni takistamist või kunstlike piiride loomist majanduses; rõhutab, kui oluline on leida rahvusvahelisi lahendusi ja ühtseid lähenemisviise maksustamisele digitaalses majanduses; kutsub komisjoni üles jätkama sellise lepingu leidmiseks jõupingutusi rahvusvahelistel foorumitel, eelkõige OECD juures;
21. tervitab komisjoni ettepanekut digitaalteenuste maksu kohta (COM(2018)0148), mis on otsustav meede, millega tagatakse, et digitaalsektor maksaks õiglase osa maksudest, kuni võetakse vastu püsiv lahendus, mis võimaldab maksustada kasumit seal, kus väärtus on loodud;
22. kordab, et konkurents telekommunikatsioonisektoris on äärmiselt tähtis võrkudes innovatsiooni ja investeerimise edendamisel ning et tuleks soodustada mõõdukaid hindu ja piisavat teenuste valikut tarbijatele; on seisukohal, et ELi-sisesed kõned kujutavad endast endiselt suurt koormust ettevõtjatele ja klientidele ning et ELi rändlustasude lõpetamise meetmed ei ole piisavad, kui ühtset turgu veelgi süvendatakse; tunnustab, et tuleb luua stiimuleid, millega viia ELi-sisesed kõned vastavusse kohalike kõnedega, hõlbustades investeringuid täielikult Euroopa või jagatud võrku; on seisukohal, et poliitikameetmed peaksid soodustama tõhusaid investeringuid uutesse võrkudesse, võtma arvesse mõju tarbijatele ning sellega vältima ka uut digitaalset lõhet kõrge ja madala sissetulekuga majapidamiste vahel; kutsub komisjoni üles soodustama lairibaühenduse kasutuselevõttu, edendades kõrget konkurentsitaset ning tagades ELis kõrgetasemelise ühenduvuse ja 5G kiire kasutuselevõtu kogu liidus, et tagada liidu ülemaailmne konkurentsivõime ja meelitada ligi investeringuid; on veendunud, et eespool nimetatud ülesande täitmisel on oluline, et konkurentsipoliitika võtaks arvesse lairibaühenduse kasutuselevõtu erisusi maapiirkondades, selleks et teenida avalikke huve ja pöörata tagasi suundumus, kus maa- ja linnapiirkondade vahel suurenevad juurdepääsuga seotud tehnoloogilised erinevused;
23. on seisukohal, et jooksev- ja hoiukontode kasutamise eest tohiks tasusid võtta vaid juhul, kui need on seotud kindlate teenustega;
24. tervitab komisjoni konkurentsieeskirjade otsust trahvida Google'it 4,34 miljardi euro ulatuses ebaseadusliku tegevuse eest Google'i otsingumootori domineerimise tugevdamisel Androidi mobiilseadmetes; kutsub komisjoni üles viima 2019. aastal lõpule Google Shoppingu konkurentsieeskirjade rikkumisjuhtumi käsitlemise, mis algatati kaheksa aastat tagasi, 2010. aasta novembris; tuletab komisjonile meelde, et vaja on lõpule viia uurimine Google'i kohtlemise kohta Google'i muude eriotstarbeliste otsinguteenuste otsingutulemustes, sealhulgas kohaliku otsinguga seotud küsimustes, mille esitas Yelp oma hiljutises kaebuses; soovib, et konkurentsi peadirektoraat mõtleks digitaalsete konkurentsieeskirjade rikkumise juhtumite

¹ COM(2018)0147, COM(2018)0148 ja C(2018)1650.

- ulatusele ja nende lahendamiseks kõige sobivamatele vahenditele; palub komisjonil eelkõige kaaluda võimalust kehtestada konkurentsioiguse juhtumite tähtajad, nagu see toimub ühinemisjuhtumite puhul;
25. juhib taas tähelepanu vajadusele, et komisjon kaaluks ka digitaaltehnoloogiliste monopolide täielikku struktuurset eraldamist kui võimalikku lahendust, millega võimaldada Euroopa digitaalturul konkurentsi taastamist ja võrdseid võimalusi;
 26. rõhutab, et konkurentsioiguse jõustamise tõhusus sõltub õiguskaitsevahendite asjakohasest kavandamisest ja testimisest; rõhutab, et tarbijate ees seisvad õiguskaitsevahendid on olulised turu konkurentsivõime taastamisel, aidates tarbijatel teha teadlikke otsuseid ja tegeleda *status quo* eelarvamustega; on arvamusel, et komisjon peaks käitumuslike parandusmeetmete kavandamisel kaasama toetava distsipliinina tarbimiskäitumist, nii nagu mõned riiklikud ametiasutused on viimastel aastatel teinud;
 27. märgib, et komisjoni president on võtnud kohustuse esitada ettepanekud maksualase koostöö edendamiseks liikmesriikide vahel kohustusega vastata maksualastele rühmataotlustele, nii et üks liikmesriik saaks esitada teistele kogu teabe, et nad saaksid võtta kohtulikule vastutusele piiriüleised maksudest kõrvalehoidujad; märgib, et kui liikmesriigi tegevus kahjustab konkurentsitingimusi siseturul, võivad parlament ja nõukogu anda teatud asjaoludel ja vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 116 direktiive, et kahjustus kõrvaldada;
 28. tunnistab komisjoni järeldust, et Luksemburg oli andnud Engiele põhjendamatu maksusoodustuse umbes 120 miljoni euro ulatuses ja et tagasinõudemenetlus on veel pooleli; kahetseb asjaolu, et Luksemburgi valitsus on otsustanud komisjoni otsuse edasi kaevata;
 29. võtab teadmiseks konkurentsivolniku Margrethe Vestageri otsuse McDonald'sile antava riigiabi uurimise kohta, milles märgiti, et McDonald'si teatud kasumi maksustamata jätmine Luksemburgis ei kujuta endast ebaseaduslikku riigiabi; on seisukohal, et praegune ELi määrus ei sobi selleks, et tõhusalt võidelda topeltmittemaksustamise vastu ja lõpetada võidujooksu äriühingu tulumaksu tasemete vähendamisel;
 30. juhib tähelepanu kahele hiljutisele juhtumile, kus hoolimata Ühtse Kriisilahendusnõukogu järeldustest, et kriisilahendust ei saa põhjendada avaliku huviga, kiitis komisjon riigiabi heaks põhjusel, et see leevendaks majanduslikku olukorda piirkondlikul tasandil, näidates sellega, et avalikku huvi tõlgendatakse kahel täiesti erineval moel; kutsub komisjoni üles uurima lahknevusi riigiabi suhtes kohaldatavate likvideerimisabi nõuete ning pankade finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse direktiivi kohase kriisilahenduskorra vahel ning vaatama seejärel läbi oma 2013. aasta pangandusteatise;
 31. märgib, et mitmed uuringud¹ on näidanud varjatud sotsiaalseid kulusid ja vähenenud toodete konkurentsi, mis vastab kõrgemale horisontaalse omandi koondumise tasemele; palub seetõttu komisjonil seda silmas pidades kaaluda ühinemismääruse läbivaatamist ja anda suunised sellistel juhtudel ELi toimimise lepingu artiklite 101

¹ Institutsionaalsete investorite ühine omand ja selle mõju konkurentstile, OECD, 5.–6. detsember 2017.

ja 102 kasutamise kohta;

32. märgib, et finantssektorile antav ajutine riigiabi ülemaailmse finantsüsteemi stabiliseerimiseks oleks võinud olla vajalik kriisilahendusvahendite puudumisel, kuid seda tuleb nüüd kontrollida ja see kõrvaldada; avaldab kahetsust selle kontrolli ebapiisavuse üle; kordab seetõttu oma palvet, et komisjon kontrolliks, kas pangandusasutused on kriisi algusest alates saanud keskpankadelt likviidsusabi kujul kaudseid toetusi ja riigiabi; tuletab meelde, et volinik Vestager võttis 2017. aasta novembris Euroopa Parlamendi majandus- ja rahanduskomisjoniga peetava struktureeritud dialoogi käigus kohustuse uurida EKP ettevõtlussektori ostukavast tulenevaid võimalikke konkurentsimoonutusi ja lubas anda selle põhjal kvalitatiivse vastuse; rõhutab sellega seoses, et riigiabi valikulisuse mõiste on oluline kriteerium, mida tuleb põhjalikult uurida, ja lisaks sellele viitab Euroopa Liidu lepingu artikli 4 lõikele 3, mis sisaldab nn lojaalsuse põhimõtet;
33. on seisukohal, et esmatähtis on tagada riigiabi eeskirjade range ja erapooletu järgimine tulevaste panganduskriiside lahendamisel, et kaitsta maksumaksjaid pankade päästmisest tuleneva koormuse eest;
34. tunneb heameelt selle üle, et komisjon on kehtestanud anonüümse rikkumisest teatamise vahendi, mis võimaldab teatada kartellidest või muudest ebaseaduslikest konkurentsivastastest tegevustest, suurendades seega nende avastamise ja süüdistuse esitamise tõenäosust; täheldab positiivseid näitajaid pärast esimest kuud;
35. väljendab muret selle pärast, et kasvav koondumine finantssektoris võib vähendada sektori konkurentsi, ning tunneb muret ka tõelise panganduse siseturu puudumise ja jätkuva killustumise pärast siseriiklikeks turgudeks;
36. rõhutab, et Euroopa vajab rahvusvahelistele äriühingutele aruannete esitamist ja ettevõtete maksustamist käsitlevat tugevat ühtlustatud raamistikku koos riigipõhise aruandluse ja äriühingu tulumaksu ühtse konsolideeritud maksubaasiga; tuletab meelde, et nii äriühingute kui ka liikmesriikide maksuhaldurite kulude vähendamise kõrval lahendaks nende meetmete vastuvõtmine siirdehindade probleemi ja tagaks ühtsel turul ausama konkurentsi;
37. kutsub komisjoni üles jätkama Euroopa poolaasta raames kahjulike maksumeetmete hindamist liikmesriikides ning hindama täielikult konkurentsimoonutusi ja kõrvalmõjusid teistele jurisdiktsioonidele;
38. kutsub komisjoni üles jätkama ja isegi suurendama oma jõupingutusi ELi tarbijaid negatiivselt mõjutava turgu valitseva seisundi kuritarvitamise uurimisel; nõuab, et komisjon teeks samal ajal järelevalvet kehtivate riiklike monopolide üle ning kontsessioonipakkumuste seaduslikkuse üle, et vältida ülemääraseid konkurentsimoonutusi;
39. toonitab, et riigiabi võib siseturu toimimisele moonutavat mõju avaldada; tuletab meelde ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkti b kohaldamise rangeid nõudeid; märgib, et enamik konkurentsieeskirjade ja riigiabiga seotud otsuseid tehakse riikide tasandil; on seetõttu veendunud, et komisjon peaks jälgima ja võtma meetmeid, et tagada siseturul järjekindel poliitika; kutsub komisjoni üles käivitama tegevuskava paremini suunatud riigiabi andmiseks; väljendab heameelt komisjoni pidevate jõupingutuste üle selgitada riigiabi määratluse eri aspekte, nagu on näidatud ELi

toimimise lepingu artikli 107 lõikes 1 osutatud teatistes riigiabi mõiste kohta; võtab eelkõige teatavaks püüdlused selgitada mõisteid „ettevõtja“ ja „majandustegevus“; juhib siiski tähelepanu sellele, et on endiselt raske tõmmata piiri majandusliku ja mittemajandusliku tegevuse vahele; juhib tähelepanu ka asjaolule, et aluslepingu nõuetekohase tõlgendamise tagamine on Euroopa Kohtu ülesanne; kutsub komisjoni üles pöörama erilist tähelepanu üldist majandushuvi pakkuvate teenuste, sealhulgas energia-, transpordi- ja telekommunikatsiooniteenuste osutamisele ELi riigiabi eeskirjade kohaldamisel, eelkõige eraldiseisvatele, kaugetele või äärepoolsetele liidu piirkondadele antava riigiabi kontekstis; rõhutab, et üldist huvi pakkuvate teenuste edendamiseks antava riigiabi kohaldamisel peaks eesmärk olema tuua kasu tarbijatele ja kodanikele, mitte tugevdada erahuvisid;

40. rõhutab asjaolu, et maksustamine on endiselt riikide pädevuses, arvestades nõukogu ühehäälsuse nõuet, ja et poliitika valik sõltub seega liikmesriikide valitsuste ja parlamentide poliitilisest seisukohast ja suunast; märgib siiski, et maksustamisvahendit saab kasutada äriühingutele kaudse riigiabi andmiseks, mis võib luua siseturul ebavõrdsed tingimused; rõhutab seetõttu vajadust tagada, et riiklik maksupoliitika ei moonutaks ausat konkurentsi ja seepärast kohaldataks siseturul järjekindlalt maksu- ja konkurentsipoliitikat; tunneb heameelt asjaolu üle, et maksusoodustustena antava riigiabi rakkerühm on muutunud alaliseks organiks; nõuab, et rakkerühm oleks piisavalt varustatud inimressursside ja uurimisvahenditega; nõuab selget teavet selliste küsimustega seotud riigiabi uurimiste hetkeseisu kohta, sealhulgas uuritavate juhtumite arvu; rõhutab, et siseturul karistatakse uusi turuletulijaid ja ettevõtteid, sealhulgas VKEsid, kes ei kasuta agressiivset maksustamist; väljendab heameelt selle üle, et komisjon uurib põhjalikult konkurentsivastast tegevust, näiteks valikulisi maksusoodustusi ja ülemäärase kasumi üle otsustamise süsteeme; toetab eelkõige suuniseid, mis on esitatud komisjoni teatistes maksualaseid otsuseid käsitleva riigiabi mõiste kohta; kutsub liikmesriike üles loobuma põhjendamatutest maksusoodustustest tulenevast ebaausast konkurentsist; nõuab, et nõukogu võtaks vastu äriühingu tulumaksu ühtset konsolideeritud maksubaasi käsitleva ettepaneku; avaldab kahetsust, et ELi riigiabi reeglite kohaselt tagastatakse ebaseadusliku maksutoetuse saajatelt tagasi makstud tasumata maksud abi andnud riigile; kutsub komisjoni üles töötama selle probleemi lahendamise nimel; rõhutab, et järgnevad läbirääkimised Ühendkuningriigiga peaksid hõlmama ausa konkurentsi austamist ja tagamist, et Ühendkuningriigil ei tohiks olla võimalik anda riigiabi salajaste maksutehingute kujul;
41. rõhutab toiduainete tarneahela kaugeleulatuvat koondumist, mille puhul paar äriühingut moodustab seemnete ja pestitsiidide maailmaturul oligopoli tarbijate, põllumajandustootjate, keskkonna ja bioloogilise mitmekesisuse kahjuks; juhib tähelepanu asjaolule, et selline struktuur suurendab põllumajandustootjate tehnoloogilist ja majanduslikku sõltuvust mõnest üksikust ülemaailmselt integreeritud ühtse kontaktpunkti platvormist, vähendab seemnete mitmekesisust, suunab innovatsioonilase tegevuse eemale keskkonda ja bioloogilist mitmekesisust austava tootmismudeli kasutuselevõtmisest ning lõppkokkuvõttes loob konkurentsi vähenemise tõttu ka vähem innovatsiooni ja põhjustab lõpptoodete madalama kvaliteedi; palub komisjonil, pidades silmas eelkõige põllumajandustootjate sissetulekute vähenemist, mis mõjutavad eelkõige väiketalunikke, suunata oma jõupingutused põllumajandustootjate, eriti väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate korraliku sissetuleku tagamiseks;
42. peab oluliseks, et komisjon jälgiks põhjalikumalt põllumajanduses patentide

kasutamist;

43. tunneb heameelt selliste algatuste üle nagu arukate külade raamistik, mis stimuleerib asundusi muutuma paindlikumaks, kasutama paremini oma ressursse ja osalema aktiivsemalt ühtse turu konkurentsisis ning parandama atraktiivsust ja maapiirkondade elanike elukvaliteeti;
44. tunnistab plokiahela tehnoloogia potentsiaali finantsteenuste valdkonnas; hoiatab siiski, et tuleb reguleerida selle tehnoloogia kasutamist rahakogumisel, et vältida ülemäära dumpingut reguleeritud finantsturgude suhtes, riske investoritele ja rahapesuriske; kutsub sellega seoses komisjoni üles esitama algmüntide pakkumist reguleerivat raamistikku;
45. väljendab muret seoses Bayeri ja Monsanto ühinemise hiljutise heakskiitmisega komisjoni poolt ja asjaoluga, et ta ei võtnud arvesse ELi toimimise lepingus sätestatud otsustuseesmärke, eelkõige toiduohutust ning tarbija-, keskkonna- ja kliimakaitset;
46. usub, et on oluline võtta meetmeid põllumajandustootmisahela turundus- ja turustussektoris tegutsevate ettevõtete vastu, kes moonutavad põllumajandusturgu põllumajandusettevõtete sissetulekuid ja tarbijahindu kahjustades;
47. tunneb heameelt komisjoni lähenemisviisi üle horisontaalsete ühinemiste hindamisel, keskendudes üha enam innovatsioonikonkurentsile, eriti teadus- ja arendustegevusega seotud turgude ühinemisel, ning märgib, et ühinemisi tuleks hinnata kogu siseturu vaatenurgast; palub komisjonil lisaks esitada ettepanek EÜ ühinemismääruse läbivaatamiseks ja analüüsida, mil määral tuleks kehtestada mõnes liikmesriigis juba kasutusel oleva mudeli kohaselt võimalus võtta meetmeid, et kaitsta Euroopa avalikkust korda ning ELi toimimise lepingu ja ELi põhiõiguste harta kohaseid õigusi ja põhimõtteid, sealhulgas keskkonnakaitse eesmärgil;
48. kordab komisjoni esialgset järeldust, et Google on kuritarvitanud turgu valitsevat seisundit otsingumootorina, andes oma toodetele ebaseadusliku eelise; rõhutab, et selle kuritarvitamise lõpetamiseks on vaja täielikku struktuurilist eraldamist äriühingu üldiste ja spetsialiseeritud otsinguteenuste vahel.
49. märgib, et Euroopa Kohus tõlgendab ELi toimimise lepingu artiklit 101, võttes arvesse aluslepingute erinevaid eesmärke; rõhutab siiski, et ELi toimimise lepingu artikli 101 kitsast tõlgendamist komisjoni horisontaalsete suunistega peetakse üha enam takistuseks väiksemate turuosaliste koostöös kõrgemate keskkonna- ja sotsiaalsete standardite vastuvõtmisel; usub, et komisjon peaks looma õiguskindluse tingimuste üle, mille kohaselt tootjaorganisatsioonide, sealhulgas ühistute, nende ühenduste ja tootmisharudevaheliste organisatsioonide kollektiivseid kokkuleppeid, mis on tehtud kogu toiduainete tarneahelas jätkusuutlikkuse ja õiglaste töönormide eesmärgil, hinnataks konkurentsioiguse alusel ja julgustataks konkurentsipoliitika raames selliseid algatusi; rõhutab, et selline lähenemisviis ei tohiks takistada odavamate kaupade tootmist, eriti sektorites, kus tarbijad on hinnatundlikumad; rõhutab ka proportsionaalsuse põhimõtte tähtsust, mis tähendab, et konkurentsi piiramine ei tohi minna kaugemale sellest, mis on vajalik üldise huvi saavutamiseks;
50. rõhutab energialiidu ühiselt kokku lepitud sihte ja eesmärke ning osutab konkreetselt julgeolekumõõtmele, majanduse süsinikdioksiidiheite vähendamisele, solidaarsusele ja usaldusele; rõhutab, kui oluline on tagada, et Euroopa energiaturud põhineksid

õigusriigi põhimõtetel, konkurentsil, energiaallikate ja tarnijate mitmekesisusel, prognoositavusel ja läbipaistvusel ning välistaksid igasuguse liidus või kolmandas riigis asuva turuosalise valitseva seisundi võimendamise konkurentide ja tarbijate kahjuks; nõuab sellega seoses selliste turuosaliste suuremat kontrolli ja vajaduse korral meetmeid ja kohustusi; märgib eelkõige, et teatud energiaettevõtete kasutatavat strateegiat ELi gaasituru jagamisel ja laiemalt ELi konkurentsieeskirjade rikkumisel tuleb käsitleda nõuetekohaselt; tunnistab ka, et Pariisi kliimakokkuleppe raames liikmesriikide võetud õiguslikult siduvaid kohustusi ei saa täita, ilma et riik võtaks taastuvenergia tootmise ja kasutamise edendamiseks ning stiimulite loomiseks ja võimaldamiseks konkreetseid meetmeid; võtab teadmiseks riigiabi- ja energiasuuniste peatse läbivaatamise, mis hõlmavad nüüd ka kahte sektorit, mis saavad kõige rohkem riiklikke toetusi, nimelt tuumaenergia ja fossiilkütuste valdkonda, ning muudavad tarbijate taastuvenergia tootmise paindlikumaks; rõhutab energialiidu lõpuleviimise tähtsust turgude integreerimise kaudu, eelkõige investeerides võrkudevahelistesse ühendustesse, kui see on vajalik, ja põhinedes turutingimustel ja kaubanduslikul potentsiaalil ning suurendades kaubeldavat võimsust olemasolevates vastastikustes ühendustes; rõhutab seetõttu, et igasuguse võimsuse tagamise mehhanismidele antava riigiabi heakskiitmise suhtes tuleb kohaldada ranget vajalikkuse hindamist, sealhulgas alternatiivsete meetmete läbivaatamist, eelkõige olemasolevate vastastikuste ühenduste tõhusamat kasutamist; rõhutab, et võimsusmehhanismid kujutavad sageli tarbijatele märkimisväärseid kulusid ja toimivad nn varjatud subsidiumina, millega toetatakse kahjumlikke ja saastavaid elektri jaamu, mistõttu on vaja tagada, et need kavad ei oleks neile antud riigiabi heakskiitmisel avatud kõige saastavamatele varadele;

51. rõhutab vajadust parema läbipaistvuse järele avaliku ja erasektori partnerluse kavandamisel, et vähendada võimalust, et erasektori partnerid kasutaks neid konkurentsieelise tagamiseks konkurentide ees;
52. tervitab komisjoni uurimist elupäästvate ravimite hinnakujunduse kohta, eriti Aspeni puhul;
53. rõhutab, kui oluline on anda kõikidele lennuettevõtjatele samasugused õigused, kui nad lendavad ELi või sealt välja; kahjuks tunnistab, et see ei kehti alati väljaspool ELi tegutsevate ELi lennuettevõtjate puhul, kelle suhtes kohaldatakse konkurentsikahjustavaid ebaõiglaseid tavasid; kutsub komisjoni üles tegelema konkurentsivastase tegevusega, mis kahjustab ka tarbijakaitsealaseid õigusakte; rõhutab veel kord, kui oluline on tagada aus konkurents ELi lennuettevõtjate ja kolmandate riikide lennuettevõtjate vahel;
54. rõhutab konkurentsivõimelise transpordisektori tähtsust; märgib, et transpordi ühtset turgu tuleb veel täiendada, kusjuures raudteesektor on kõige killustatum; väljendab heameelt komisjoni võetud meetmete üle maanteetranspordi siseturu väljakujundamise ja parema toimimise edendamisel;
55. kinnitab veel kord, et uued infrastruktuuriprojektid, sealhulgas need, mis ühendavad liikmesriigi kolmanda riigiga, peavad kuuluma liidu õigusaktide alla, eelkõige seoses eraldamise ja turuhindade kujundamise eeskirjadega;
56. rõhutab komisjoni konkurentsipeadirektoraadis ja riiklikes pädevates asutustes vajalike piisavate rahaliste vahendite ja inimressursside ning IT- ja digitaalsete ekspertteadmiste tähtsust, mis on vajalik andme- ja algoritmimajanduse probleemide

lahendamiseks; toetab sellega seoses mitmeaastase finantsraamistiku (2021–2027) ühtse turu programmi raames kavandatavat konkurentsivaldkonna tegevussuunda;

57. rõhutab, et komisjon peaks konkurentsieeskirjade tegemisel vaatlema siseturgu ühtse turuna, mitte paljude kohalike või riiklike turgudena;
58. rõhutab, et rahvusvaheline koostöö on konkurentsioiguse põhimõtete tõhusaks jõustamiseks ja jõustamistavade parandusmeetmete ja tulemuste vastuolude vältimiseks hädavajalik; on sellega seoses veendunud, et parim viis kogu maailma konkurentsieeskirjade ja -tavade parandamiseks on osaleda õiglasel ja läbipaistval arutelul; toetab komisjoni, riiklike ja vajaduse korral piirkondlike konkurentsiasutuste aktiivset osalemist rahvusvahelise konkurentsivõrgustiku tegevuses;
59. tunneb heameelt ECN+ direktiivi üle, mis parandab märkimisväärselt ELi konkurentsioiguse tõhusat ja järjepidevat kohaldamist kogu liidus, tagades, et liikmesriikide konkurentsiasutustel oleks piisavad vahendid, ressursid ja sõltumatusega seotud kaitsemeetmed, sealhulgas nende juhtide valimise või määramise läbipaistev protsess, mis annab neile võimaluse kehtestada hoiatavaid trahve konkurentsieeskirjade rikkumise eest; hindab komisjoni varajast abi, mida on antud liikmesriikidele seoses kõnealuse direktiivi rakendamisega;
60. palub komisjonil tagada, et kõigi tulevaste kaubanduslepingutega kindlustataks võrdsed tingimused, eelkõige konkurentsi ja riigiabi valdkonnas; rõhutab, et riigiabi tuleks lubada ainult seadusega reguleeritud erandjuhtudel ja põhjendatud juhtudel, et mitte moonutada konkurentsi turul, aktsepteerides samas erandeid ja põhjendusi, mis on seotud Pariisi kliimakokkuleppe eesmärkide täitmisega; tuletab meelde väidet, et kui ettevõtted globaliseeruvad, siis peavad sama teed käima ka konkurentsiasutused, eriti seetõttu et info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) levik ning digitaalmajanduse areng on mõnes sektoris kaasa toonud turu ja võimu liigse koondumise; usub, et ülemaailmsed konkurentsieeskirjad ja konkurentsiasutuste tegevuse maksimaalne kooskõlastatus, sealhulgas teabevahetus konkurentsimenetluste käigus, on ülemaailmse õiglase kaubanduse arengu eeltingimus;
61. tuletab meelde, et rahvusvahelistes kaubandus- ja investeerimislepingutes peaks olema konkreetne ja tugev konkurentsiküsimusi reguleeriv osa;
62. kutsub komisjoni üles suurendama jõupingutusi ja näitama sihikindlust rahvusvaheliste riigihanketurgude avamisel ja Euroopa ettevõtetele paremate võimaluste loomisel kolmandates riikides avaliku ja erasektori partnerlustes osalemiseks; peab vajalikuks vähendada ebavõrdsust juurdepääsul liidu ja kolmandate riikide vahelistele riigihankelepingutele, eriti lepingutele USA ja Hiinaga; kutsub kõiki ELi kaubanduspartnereid üles võimaldama Euroopa ettevõtetele ja töötajatele mittediskrimineerivat pääsu oma riigihanketurgudele; väljendab rahulolu rahvusvaheliste hangete instrumendi teemalise arutelu taasalumise üle, kuna see instrument aitab tagada vajaliku vastastikkuse juhtudel, kus kaubanduspartnerid piiravad pääsu oma riigihanketurgudele, ning palub Euroopa Ülemkogul see kiiresti heaks kiita; toetab komisjoni püüdeid avada kolmandate riikide riigihanketurud kahepoolsete kaubanduspartnerluste kaudu; tuletab meelde, et mitteturumajanduslikes tingimustes tegutsevad ja geopoliitilistest kaalutlustest juhitud ettevõtted suudavad Euroopa riigihankepakkumistel võita tegelikult iga konkurenti; palub komisjonil jälgida riigihankepakkumisi ja hoida ära olukorrad, kus Euroopa ettevõtted ja töötajad kannatavad riiklikult suunatud ettevõtete ebaausa konkurentsi tõttu;

63. juhib tähelepanu, et võitlus ebaausate kaubandustavade vastu, sealhulgas konkurentsipoliitika abil, on vajalik ülemaailmselt võrdsete tingimuste loomiseks, millest on kasu töötajatele, tarbijatele ja ettevõtetele ning mis on üks ELi kaubandusstrateegia prioriteete; toonitab, et aruteludokumendis üleilmastumise ohjamise kohta märgitakse, et liit peab astuma samme õiglaste konkurentsitingimuste taastamiseks; on rahul, et Jaapaniga sõlmitud majanduspartnerluslepingusse ning Kanadaga sõlmitud laiaulatuslikku majandus- ja kaubanduslepingusse on lisatud konkurentsi käsitlevad sätted; peab aga kahetsusväärseks, et nende sätete kohaldamisala jääb piiratuks ja nendega ei tagata tulemuslikku täitmist ega vaidluste lahendamist; juhib tähelepanu sellele, et oluline on lisada nõudlikud konkurentsi käsitlevad sätted kõigisse kaubanduslepingutesse ja tagada nende täitmine, pidades silmas õiglaste reeglite kindlustamist;
64. toetab ettepanekut luua Euroopa Liitu tehtavate välismaiste otseinvesteeringute taustauuringute raamistik; on seisukohal, et see on kasulik vahend, mis aitab strateegiliselt tähtsaid Euroopa ettevõtteid kaitsta ebaausate kaubandustavade eest, mis võivad ohustada julgeolekut ja avalikku korda, ning tagada ausa konkurentsi põhimõtete järgimine ELis;
65. rõhutab subsiidiumidevastase vahendi tähtsust ebaausa üleilmse konkurentsi vastases võitluses ning võrdsete tingimuste loomises kooskõlas ELi riigiabi eeskirjadega; peab sellega seoses kahetsusväärseks, et 2017. aastal kehtestas Hiina Rahvavabariik taas kord kõige rohkem uusi kaubandustõkkeid Euroopa ettevõtetele ja töötajatele ning oli osaline enamikus Euroopa subsiidiumivastastes juhtumites;
66. tunneb muret USA tollipoliitika ja selle mõju pärast Euroopa ettevõtjate konkurentsivõimele; rõhutab, et komisjoni püüded tasakaalustada kaubavahetust USAga peaksid olema kindlad, kuid tasakaalustatud, proportsionaalsed ja vastavuses Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) nõuetega;
67. kutsub komisjoni üles rohkem pingutama ausa konkurentsi edendamiseks, sealhulgas võideldes tariifsete tõkete ja subsiidiumide põhjendamatult kasutamise vastu maailmaturul, tugevama koostöö kaudu teiste riikidega sellistes foorumites nagu WTO, OECD, ÜRO Kaubandus- ja Arengukonverents (UNCTAD), G20 ja Maailmapank; tuletab meelde WTO tegevust ajavahemikul 1996–2004 kaubandus- ja konkurentsipoliitika vastasmõju valdkonnas ning peab kahetsusväärseks, et see teema ei ole hiljem WTO tööprogrammi kuulunud; rõhutab, et sellised WTO lepingute sätted nagu IX artikkel teenustekaubanduse üldlepingus (GATS) on aluseks WTO liikmete edasisele koostööle; nõuab seetõttu WTO 12. ministrite konverentsilt uusi samme õiglase rahvusvahelise konkurentsi tagamise suunas;
68. uskudes küll kindlalt, et WTO täidab põhjapaneva tähtsusega rolli, on mures, et väidetavalt ei suuda see organisatsioon ohjeldada mitteturumajanduslikke riike ning võidelda konkurentsimoonutustega, mis on tingitud subsiidiumidest ja riiklikust sekkumisest; peab seetõttu õigeks USA, Jaapani ja ELi ühist tegevust WTO reformimiseks;
69. kutsub komisjoni üles suurendama oma toetust ELi VKEdele, et nad saaksid ebaausate kaubandustavade, st kolmandate riikide poolse dumpingu ja subsiideerimise korral oma õigusi kaitsta ja nende täitmise tagada; tunnustab sellega seoses komisjoni jõupingutusi võitluses ebaausa konkurentsi laia kõlapinnaga juhtumitel, mis puudutavad tuntud ettevõtteid, kuid rõhutab, et järelevalve ausa konkurentsi reeglite järgimise üle on

äärmiselt oluline ka väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete puhul;

70. rõhutab, et kaubanduslepingute kestliku arengu sätete tulemuslik rakendamine on oluline selleks, et parandada elamistingimusi partnerriikides ja kaitsta Euroopa ettevõtteid ebaausa konkurentsi eest; peab õigeaks keskkonna- ja sotsiaalkriteeriumide võtmist subsidiumide ja dumpinguvastaste meetmete reformimise kavva;
71. juhib tähelepanu sellele, et ELi konkurentsipoliitika ei saavuta praegu soovitud tulemusi, sest kuigi selle kohaldamisel peetakse silmas kõigi siseturul osalejate vahelise ausa konkurentsi kaitset, pöörates erilist tähelepanu tarbijate huvidele, on tegelik olukord selline, et ebavõrdsuse tõttu toiduainete tarneahelas avaldatakse põllumajandustootjatele vastuvõetamatul tasemel survet; on arvamusel, et nii tarbijate kui ka põllumajandustootjate huvid tuleks seada samale tasemele;
72. on seisukohal, et põllumajandustegevuse eripära tõttu muutuvad kollektiivsed organisatsioonid vajalikuks, et tugevdada esmatootjate positsiooni toiduainete tarneahelas ja võimaldada ÜPP eesmärkide saavutamist, nagu on määratletud ELi toimimise lepingu artiklis 39, ning et tootjaorganisatsioonide ja nende liitude kollektiivset tegevust, sealhulgas tootmise kavandamist, müügiläbirääkimisi ja lepingulisi kokkuleppeid tuleb seepärast pidada ELi toimimise lepingu artikliga 101 kooskõlas olevaks; rõhutab, et põllumajandustootjate ühendamine tootjaorganisatsioonide kaudu tugevdab nende positsiooni tarneahelas;
73. on arvamusel, et tootmisharudevahelise organisatsiooni mudel on edukas sektori haldamise vorm, kuna see loob struktuuri kõigile sektori osalejatele, kes on struktuuris õiglaselt esindatud, ja korraldab nende vahelist teabevahetust, võimaldades edastada majanduslikku ja tehnilist teavet, suurendada turu läbipaistvust ning jagada paremini riske ja kasu; on arvamusel, et ÜPP peaks lihtsustama nõuetekohaselt struktureeritud koostöömudeleid, nagu praegune mudel, et lihtsustada tootmisharudevaheliste organisatsioonide loomist Euroopa tasandil;
74. leiab, et kooskõlas praeguse suundumusega tuleb veelgi suurendada tootja- ja tootmisharudevaheliste organisatsioonide pädevusi, et viia põllumajandustootjate läbirääkimisjõud tasakaalu toiduainete tarneahela jaemüüjate läbirääkimisjõuga; peab vajalikuks suurendada nende organisatsioonide loomise ja toimimise ELi kaasrahastamist;
75. palub komisjonil hõlbustada kollektiivsete turukorraldusvahendite kohaldamist kriisi korral, kasutades vahendeid, mis ei vaja avaliku sektori vahendeid, näiteks toodete turult kõrvaldamist toiduainete tarneahela ettevõtjate vaheliste kokkulepete kaudu; märgib, et tootmisharudevahelised organisatsioonid võiksid sellist meetet ise kohaldada;
76. on seisukohal, et kui Euroopa turule sisenevad kolmandatest riikidest pärit tooted, mis ei vasta samadele sotsiaal-, tervishoiu- ja keskkonnastandarditele, loob see Euroopa tootjate jaoks ebaausa konkurentsi; palub seetõttu, et kaitstaks haavatavaid sektoreid ja et nii tulevastel kui ka käimasolevatel kaubandusläbirääkimistel kohaldataks põllumajandustoodete suhtes süstemaatiliselt vastastikkuse ja nõuetele vastavuse põhimõtteid; palub komisjonil lõimida see aspekt Brexiti läbirääkimistesse;
77. rõhutab, et pääs ELi siseturule peaks sõltuma sanitaar-, fütosanitaar- ja keskkonnanormide järgimisest; palub, et komisjon edendaks selleks, et tagada aus

konkurents, kolmandate riikide ja ELi meetmete ning kontrollide vastavust keskkonna- ja toiduohutusnormide valdkonnas; märgib, et kõrgeimad keskkonna- ja loomade heaolu standardid võivad tähendada suuremaid kulusid ning järelikult võib standardite langetamisega kaasneda konkurentsivastane tegevus;

78. juhib tähelepanu sellele, et põllumajandustootjaid kahjustavad kliimakatastroofid mõjutavad turgu ja nõrgestavad põllumajandustootjate positsiooni toiduainete tarneahelas; tuletab meelde, et ELi dumpinguvastastes normides¹, mida kohaldatakse muu hulgas põllumajandussektori suhtes, käsitatakse, et keskkonnanalane dumping tekitab ebaausat konkurentsi; palub võtta arvesse nende ELi kodanike huve, kes nõuavad kestlikku ja keskkonnahoidlikku ühiskonda; palub seetõttu komisjonil võimaldada konkurentsieeskirjade kohaldamise erandite kehtestamist, et hõlbustada nii horisontaalset kui ka vertikaalset koostööd kestlikkusega seotud algatuste kontekstis, võttes arvesse ühtse turu toimimist ja kasulikkust ühiskonnale tervikuna;
79. rõhutab, et õiglaseks hinnaks ei tuleks lugeda mitte võimalikult madalat tarbijahinda, vaid mõistlikku hinda, mis võimaldab õiglaselt tasustada kõiki toiduainete tarneahelas osalejaid; rõhutab, et tarbijatel on ka muid huve peale vaid madalate hindade, sealhulgas loomade heaolu, keskkonnasäästlikkus, maaelu areng, antibiootikumide kasutamise vähendamise ja antimikroobikumiresistentsuse ärahoidmise algatused jms;
80. väljendab heameelt selle üle, et koondmäärusega² luuakse menetlus, mille kohaselt võib põllumajandustootjate rühm taotleda komisjonilt mittesiduvat arvamust kollektiivse meetme vastavuse kohta konkurentsieeskirjade kohaldamise üldisele erandile, millele viidatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määruses (EL) nr 1308/2013 (millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007) (põllumajandustoodete ühise turukorralduse määrus) artiklis 209; palub komisjonil põllumajandusturgude töökonna soovitusel taustal täpsustada põllumajandusele tehtava ülderandi ulatust ja selle kattuvust artiklites 149 ja 152 sätestatud eranditega ning seega määratleda erandid täpsemalt, et ELi toimimise lepingu artikli 101 kohaldamist oleks võimalik vajaduse korral peatada;
81. juhib tähelepanu sellele, et 2013. aastal kahekordistati põllumajandussektori vähese tähtsusega abi ülemmäära (7 500 eurolt 15 000 eurole), et aidata tulla toime sagenenud kliima-, tervishoiu- ja majanduskriisidega; märgib, et samas on riikliku vähese tähtsusega abi ülemmäära kohandatud väga vähe (0,75 %-lt riiklikust põllumajandustoodangust 1 %-le), mis on vähendanud riikide suutlikkust aidata raskustes olevaid põllumajandusettevõtteid; toetab seetõttu komisjoni ettepanekut

¹ COM(2013)0192.

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. detsembri 2017. aasta määrus (EL) 2017/2393, millega muudetakse määruseid (EL) nr 1305/2013 Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta, (EL) nr 1306/2013 ühise põllumajanduspoliitika rahastamise, haldamise ja seire kohta, (EL) nr 1307/2013, millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames toetuskavade alusel põllumajandustootjatele makstavate otsetoetuste eeskirjad, (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus, ning (EL) nr 652/2014, millega nähakse ette sätted toiduahela, loomade tervise ja heaolu ning taimetervise ja taimse paljundusmaterjaliga seotud kulude haldamise kohta (ELT L 350, 29.12.2017, lk 15).

võimaldada liikmesriikidele ja piirkondadele rohkem paindlikkust põllumajanduse vähese tähtsusega abi eeskirjade kaudu;

82. väljendab heameelt koondmäärusega tehtud muudatuste üle, et oleks lihtsam kohaldada põllumajandustoodete ühise turukorralduse määruse artikli 222 sätteid, mis võimaldavad teha ajutist erandit konkurentsioigusest; palub sellest hoolimata komisjonil täpsustada, kuidas kohaldada põllumajandustoodete ühise turukorralduse määruse artikleid 219 ja 222, mis puudutavad meetmete võtmist turuhäirete ja turul valitsevate tõsiste tasakaaluhäirete korral, arvestades, et mõlema artikliga praegu seotud õiguskindlusetus tähendab, et keegi ei kohalda neid kartusest sattuda vastuollu liikmesriikide konkurentsiasutuste sätestatud eeskirjadega;
83. tuletab meelde, et toimunud on oluline horisontaalne ja vertikaalne ümberkorraldamine, mis on toonud kaasa täiendava koondumise seemne-, põllumajanduskeemia-, väetise-, loomageneetika- ja põllumajandusmasinasektoris, samuti töötlemis- ja jaemüügisektoris; kutsub komisjoni üles tagama selles kontekstis ja pärast seda, kui Bayeri kontsern omandas Monsanto, mis koos kontrollivad ligikaudu 24 % ülemaailmsest pestitsiiditurust ja 29 % ülemaailmsest seemneturust, et kaitstakse ELi põllumajandustootjate, kodanike ja keskkonna huve;
84. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide riiklikele ja vajaduse korral piirkondlikele konkurentsiasutustele ning liikmesriikide parlamentidele.